

**KLINISK UDDANNELSE
PÅ
DRONNING INGRIDS HOSPITAL
I
NUUK I GRØNLAND**

2004

Udarbejdet i april 2004

**af sygeplejestuderende
Beata Golubowski
Hold Febr.02.F**

Grønlands grønlandske navn er Kalaallit Nunaat og betyder grønlændernes land.

I 1953 blev Grønlands koloniale status opgivet, og den danske grundlov blev udstrakt til også at omfatte Grønland, hvilket indebar, at grønlænderne skulle sidestilles økonomisk og retligt m.v. med befolkningen i Danmark.

Velkommen til min rapport om 8 ugers studieophold på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk i Grønland.

Jeg håber at denne vil give dig et indblik i hvordan et forløb kan være.

Med venlig hilsen
Beata Golubowski
Hold Febr. 02.F

Forventninger til opholdet:

Jeg er født og opvokset i Polen og har siden 1984 boet fast i Danmark. Tiden i Danmark har åbnet mine øjne for, hvor interessant og lærerigt det er at turde at give slip på sin kendte hverdag og rejse til et land man kender meget lidt til. Dette spring har i høj grad bidraget til min personlig udvikling og større forståelse og accept af det ukendte.

Jeg synes, at det er vigtigt, at vi i sygeplejen åbner øjnene for, at samarbejdet på tværs af grænserne og mangfoldighed i sygeplejen er fremtiden. Derfor det at turde møde andre kultur og turde at fortælle om hvem vi er, kan kun bidrage til forståelsen af hinanden.

Derfor var jeg ikke et minut i tvivl om, at et studieophold uden for Danmark vil leve op til mine forventninger om et fantastisk oplevelse af en fremmed kultur og vil bidrage til min personlig og faglig udvikling.

Jeg valgte at tage min kirurgiske praktik på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk i Grønland, fordi jeg gerne vil lære hvordan sundhedsvæsenet fungerer i det store land med så barsk et klima og hvordan klimaet påvirker landets befolkning.

Da Grønland er i rigsfællesskabet med Danmark og landets officielle sprog er dansk, krævede opholdet ingen særlige sprogkundskaber. Dette synes jeg var en fordel.

Lidt om Grønland:

Grønlands grønlandske navn er Kalaallit Nunaat, grønlændernes land.

8 uger i Grønland
Beata Golubowski
Febr.02.F

Grønland er verdens største ø og tilhører geografisk det nordamerikanske kontinent. Af Grønlands 2.175.600 km² er 1.833.900 km² eller 85% dækket af indlandsis. Klimaet er arktisk og årets varmeste måned overstiger ikke +10 grader. Klimaet er præget af lave temperatur, lav fugtighed, lange og mørke vintre og korte og lyse somre.

Den grønlandske befolkning tæller 56 000 indbyggere, hvor i 1/5 del bor i 56 bygder og 18 byer fordelt over 18 kommuner. ¼ del af befolkningen bor i landets hovedstad Nuuk (Godthåb på dansk) som er verdens mindste hovedstad.

Kun ½ delen af befolkningen taler dansk, derfor i lægekonsultationerne benyttes ofte tolkehjælp.

Sundhedsvæsenet i Grønland:

I 1992 har det Grønlandske Hjemmestyre overtaget fra Danmark, ansvaret for det grønlandske sundhedsvæsenet. Målet er at tilbyde den bedst muligt sundhedshjælp og behandling for landets borgere.

Det grønlandske Sundhedsvæsenet koster 600 millioner kr. om året.

Der er 14 000 indlæggelser årligt i Grønland, hvor af 4000 til **Dronning Ingrid's Hospital (DIH)** som er landets største. Ca. 1000 indlægges til videre behandling i Danmark, oftest på Rigshospitalet.

Omkostningerne vedr. transport og behandling i Danmark betales af Grønlands Hjemmestyre.

Sygdomme som den grønlandske befolkning oftest plages af er:

Gigt, rygmerter, lungekraft (80% af befolkningen ryger, hvor i Danmark kun 50%) og kronisk bronchitis, fraktur og øjensygdomme. Som følge af deres livsstil som fanger plages de yderligere af : traknose, butolisme, sneblindhed og hundegalskab.

Landets voksende problem er et stigende antal af selvmordforsøg især blandt de socialt dårligst stillede. Det er det højeste på verdensplan.

Antallet af aborter på landsplan svarer til antallet af fødsler og prævention og oplysning af befolkningen er et af landets vigtigste opgaver.

Patienterne som ikke kan behandles på landets distriktssygehuse bliver transporteret til landets største og mest moderne sygehus, Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk.

DIH har:

- a) 400 ansatte: 39 læger, 126 sygeplejersker, 43 SSA/ SA/ SH, 18 jordmødre, 23 fysio-/ og ergoterapeuter og bioanalytikere og 143 servicemedarbejder.
- b) 176 sengepladser incl. Patient Hotellet
- c) Sundhedsvæsenets bevilling var 820 millioner danske kr. for finansår 2002. , hvoraf DIH bruger ca. 362 millioner / året til:
 - 33% løn, 6% vikarer, 3% vakante boliger, 17% behandling udenfor Grønland (har 900 patienter i DK om året)

Dronning Ingrid's Hospital fungerer som lægeklinik for byens befolkning og som sygehus for hele landet.

Sygehuset har bl.a. et CT-scanner og telemedicin. CT-scanner benyttes flittigt til især diagnostik for cancer sygdomme og telemedicin bruges i form af videokonference med yderdistrikterne med henblik på behandling af lettere sygdomme og dermed begrænsning af indlæggelserne på DIH.

Dronning Ingrid's Hospital

Lægebehandling og al ordinerede medicin er gratis for alle landets indbyggere.

Landets sygehuse er:

Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk (det største og mest moderne), sygehuse i: Nanortalik, Qaqortoq, Narssaq, Paamiut, Maniitsoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq og Tasiilaq. Udover findes der i yderdistrikterne et utal af sundhedsstationer som oftest betjenes af uuddannet men oplært personale.

Det grønlandske sundhedsvæsenet er et udsat arbejdssted pga. det barske klima og kolossale afstande. Det hårde klima og mangel på landingspladser medfører at trafikken er meget sårbar og uregelmæssig. Hvad giver et uregelmæssighed i lægebesøg især i Grønlands yderdistrikterne. Det mest benyttede transport middel i Grønland er fly, helikopter, hundeslæde og snescooter.

Kun en ½ del af landets stillinger er besat af uddannet personale og landet er tvunget til at hente arbejdskraften udenfor Grønlands grænser f.eks. Danmark. De fleste arbejder som vikarer og rejser igen efter en kortere eller længere periode. Dette medfører manglende eller dalende kontinuitet i behandlingen for især de kroniske og psykisksyge patienter, som oftest sendes til behandling til Danmark.

Siden 1993 er landet begyndt at uddanne egne sygeplejersker. Uddannelsen varer 4 år og internationalt anerkendt. Antallet af nyuddannede sygeplejersker er svingende, men skolen håber på at kunne uddanne ca.10 sygeplejersker om året.

Sygeplejeskolen i Nuuk med DIH i baggrunden

Forberedelserne til opholdet:

På nettet fandt jeg Dronning Ingrid's Hospitals hjemmesiden på www.dih.gl og læste praktikstedsbeskrivelserne fra alle afdelinger. Da det var mit kirurgiske praktik valgte jeg den obstetrisk/ gynækologiske afdeling K3 fordi. Derefter måtte jeg sikre mig at hospitalet var godkendt som praktiksted af min sygeplejeskole. I den forbindelse henvendte jeg mig til Hanne Wissing, som er skolens ansvarlig for de udenlandske praktikophold. Jeg fik at vide at DIH var godkendt.

Jeg skrev til sygeplejeskolen i Nuuk og bad om hjælp til at få praktikken på plads.

Kort efter modtog jeg en mail fra Jette Mohr Lyberth som er skolens rektor om at jeg var velkommen på DIH afd.K3. fra den 2.02.04.

Allerede samme dag kontaktede jeg rejsebureau og købte flybillet til Nuuk. Denne skal man altid sikre sig i god tid.

Da rejseomkostningerne og opholdet i Grønland er dyrt søgte jeg skolens aktivitetspulje og forskellige fonde om økonomisk støtte. Jeg fik i 10.000 kr. i alt !!!

Sygeplejeskolen i Nuuk har været meget behjælpelig med at søge et kollegieværelse i nærheden af sygehuset, så det stod klar da jeg ankom. Skolen har også stillet sit computerrum, undervisningslokaler og biblioteket til min rådighed. Hvilke jeg benyttede mig meget af.

På den måde kom jeg til at snakke med skolens studerende. Det var utroligt spændende og alle var nysgerrig og skulle vide hvad jeg syntes om opholdet.

Præsentationsmøde med skolens studerende.

Til Nuuk:

Den 02.02.04. stod jeg i Kastrup og sagde jeg farvel til mine to piger og min mand. Det var en meget trist og regnfuld dag. Selvom jeg glædede mig meget til rejsen og opholdet i Nuuk var det meget hårdt at forlade familien og rejse alene. Rejsen bestod af to dele: 1). Med fly fra København til Sdr.Strømfjord / Kangerlussuaq (på grønlandsk) i 4 timer med et stort passagerfly og 2). med et mindre fly fra Kangerlussuaq til Nuuk i 50min. Turen gik meget behageligt og varede i alt ca. 8 timer.

Da jeg landede i Kangerlussuaq så jeg et ukendt for mig landskab: kridthvide af sne og bare klipper. Vejret var pragtfuldt: solen, frost og masser sne omkring.

Jeg kunne have brugt flere sider på at beskrive hvor smukt Grønland er, men intet kan bedre gøre det end billederne selv, derfor de nysgerrige ville jeg gerne henvise til en privat hjemmeside fra Nuuk med billeder fra forskellige steder i Grønland. Det er: www.jensjk.dk

Evt. vejrforholdene i Grønland kan tjekkes bl.a. på www.dmi.dk

God fornøjelse !!!

Da jeg senere ankom til Nuuk var vejret lige så godt.

I lufthavnen blev jeg modtaget af sygeplejeskolens udvekslingskoordinator Sherida og en sygeplejestuderende Agnes. De kom med taxa og på vejen til kollegiet viste de mig byen, sygehuset og skolen. Jeg skulle bo sammen på samme kollegium med fire andre sygeplejestuderende: Tabitha og Pia fra Danmark, Anne-Karin fra Norge og Ola fra Sverige.

Vi tilbragte meget tid sammen på at reflektere over opholdet, men der var også tid til fest.

Hver især oplevede vi et kultursammenstød i mødet med forholdene i Grønland. Mødet som vækkede behovet for snak og diskussion. Vi opdagede hvor langt vores kultur lå fra den grønlandske og hvor svært det var at forstå forholdene uden at have det lidt dybere kendskab til landets historie og baggrund. Vi havde stor glæde af at være sammen.

Fra venstre: Ola, Anne-Karin, Pia og Tabitha.

8 uger i Grønland
Beata Golubowski
Febr.02.F

Den faglige vejledning på afdelingen:

Dagen efter ankomsten til Nuuk begyndte jeg min praktik. Mine vejledere var to grønlandske sygeplejersker: Elna og Elga, begge med flere års erfaring. Til forventningssamtalen fortalte vi om de forventninger vi havde til hinanden og formulerede dem på papir. Jeg sikrede mig om begge kendte mine mål for praktikken og spurgte hvordan de evt. havde forestillet sig at jeg skulle nå dem. Elna og Elga var meget fleksible og åbne for samarbejde og jeg havde friheden til at selv planlægge mine vagter og forløb.

Fra venstre Sabina, mig og Elna.

Afdelingens personale og vejledernes fleksibilitet gav mig mulighed for at selvstændigt præge mit praktikforløb og på den måde have indflydelse på at kunne nå målene for praktikken.

Hvad jeg i øvrigt gjorde.

Jeg valgte gynækologien og ønskede at lære sygeplejen i den præ-, pro- og postoperativfase. Afdelingens patienter kom oftest til planlagte kirurgiske indgreb, fx hysterectomi (fjernelse af livmoderen) eller abrasio (udskrabninger).

Udover at lære afdelingens procedurer og følge patienterne præ- og postoperativt under hele indlæggelsen har jeg øvet mig i og gået stuegang med afdelingens læger, har assisteret ved gynækologiske undersøgelser og overvåret flere kirurgiske indgreb på operationsafdelingen.

I kraft af den kirurgiske specielle havde afdelingen et bredt samarbejde med sygehusets øvrige afdelinger som: Fælles Ambulatorium, Laboratoriet, Operationsgangen, Opvågningsafdelingen og sjældnere Medicinskafdeling m.m. Dette gav mig mulighed for at bl.a. følge patienterne fra afdeling til afdeling og på den måde får indblik i de andre afdelingernes specielle og forhold.

Stuegang med en af vore kvindelige gynækologer.

Tiden i Nuuk:

Det jeg brugte mest tid på imens jeg var i Nuuk, var at arbejde og studere. Næsten alle studiedage tilbragte jeg på at læse og skrive i min studiebog. Studiebogen fungerer som dokument for min kliniske læring og som notater og refleksion over forskellige sygeplejesituationer jeg stod i. Selvfølgelig var der også tid til at nyde den smukke natur, tid til gå i biografen og se spændende udstillinger og høre foredrag, overvære koncerter og forestillinger i byens meget aktive kulturhus Kattuaq.

Byen har også fået en svømmehal - Malik og har selvfølgelig mange muligheder at dyrke vintersport.

Kattuaq – kulturhus

Byen har mange gode spise og dansesteder som byder på god

musik og både danske og grønlandske mad specialiteter.

Malik – byens kun 1½ år gammel svømmehal

Succes og udfordring:

Praktikken i Nuuk har været en kæmpe succes.

Det har været et møde med et sårbart sundhedsvæsenet som på trods af det hårde og skiftende klima sikrer sine borgere god og hurtig behandling.

Det har været et møde med flere spændende kulturer som skulle forenes med den helt specielle grønlandske fangermentalitet i det helt unikke klima og barske natur.

Det har været en udfordring !

Nu er jeg i Danmark igen men opholdet i Grønland glemmer jeg aldrig.

Nuuk fra luften

